

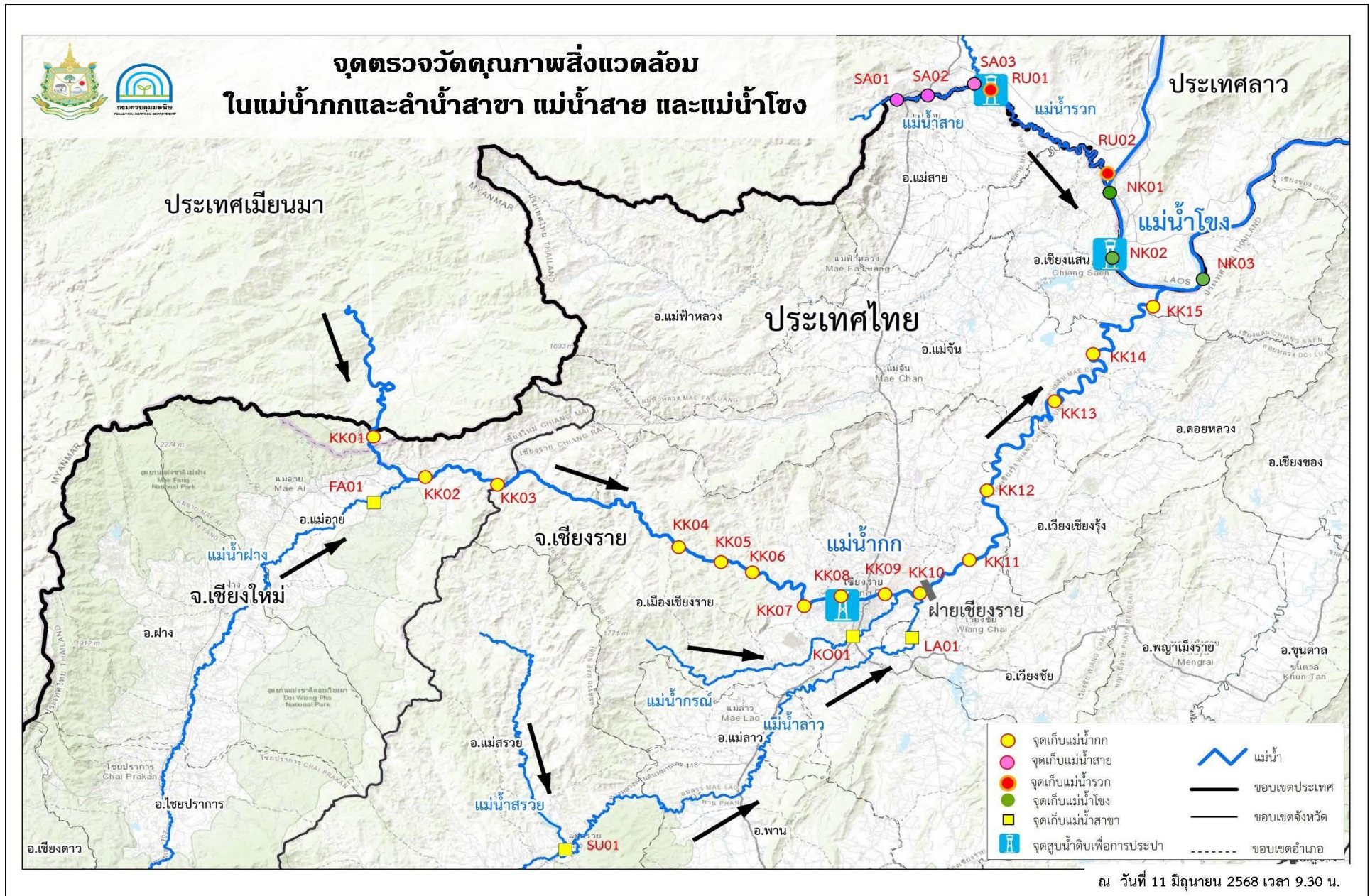
**สถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมในแม่น้ำกกและลำน้ำสาขา แม่น้ำสาย แม่น้ำรวก แม่น้ำโขง
และผลกระทบกรณีปัญหาสารปนเปื้อนเกินค่ามาตรฐาน**

1. จุดตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม

จากกรณีปัญหาแม่น้ำกกมีความชุ่มฉ่ำผิดปกติ กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดจุดตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อตรวจวัดคุณภาพน้ำและตะกอนดินในแม่น้ำกกและลำน้ำสาขา แม่น้ำสาย แม่น้ำรวก และแม่น้ำโขง ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 1 จุดตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมในแม่น้ำกกและลำน้ำสาขา แม่น้ำสาย แม่น้ำรวก และแม่น้ำโขง 27 จุด

แม่น้ำ	รหัสจุดเก็บ	บริเวณ
จังหวัดเชียงใหม่		
แม่น้ำกก	KK01	ชายแดนไทย-พม่า หย่อมบ้านแก่งตุ้ม ม.14 ต.ท่าตอน อ.แม่อาย จ.เชียงใหม่
แม่น้ำกก	KK02	สะพานมิตรภาพแม่น้ำวาง-ท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่อาย จ.เชียงใหม่
	KK03	สะพานสองดินแดนบ้านแม่สลัก บ้านใหม่หมอกจ๋าม ต.ท่าตอน อ.แม่อาย จ.เชียงใหม่
แม่น้ำฝาง	FA01	ต.มะลิกา อ.แม่อาย จ.เชียงใหม่
จังหวัดเชียงราย		
แม่น้ำกก	KK04	บ้านจะเดื่อ หมู่ 6 ต.ดอยฮาง อ.เมือง จ.เชียงราย
	KK05	สะพานมิตรภาพแม่ยาว-ดอยฮาง ต.ดอยฮาง อ.เมือง จ.เชียงราย
	KK06	บ้านโป่งนาคำ ต.ดอยฮาง อ.เมือง จ.เชียงราย
	KK07	สะพานข้ามแม่น้ำกก ต.ดอยฮาง อ.เมือง จ.เชียงราย
	KK08	สะพานแม่ฟ้าหลวง ต.รอบเวียง อ.เมือง จ.เชียงราย
	KK09	สะพานเฉลิมพระเกียรติ1 ต.รอบเวียง อ.เมือง จ.เชียงราย
	KK10	ฝายเชียงราย ต.รอบเวียง อ.เมือง จ.เชียงราย
	KK11	สะพานริมกก-เวียงเหนือรวมใจ ต.เวียงเหนือ อ.เวียงชัย จ.เชียงราย
	KK12	สะพานโยนกนาคนคร ต.แม่ข้าวต้ม อ.เมือง จ.เชียงราย
	KK13	ต.ท่าข้าวเปลือก อ.แม่จัน จ.เชียงราย
	KK14	ต.หนองป่าก่อ อ.ดอยหลวง จ.เชียงราย
	KK15	ต.บ้านแซว อ.เชียงแสน จ.เชียงราย
แม่น้ำกรณ์	KO01	ต.ท่าสาย อ.เมือง จ.เชียงราย
แม่น้ำลาว	LA01	ต.เวียงชัย อ.เวียงชัย จ.เชียงราย
แม่น้ำสรวย	SU01	ต.แม่สรวย อ.แม่สรวย จ.เชียงราย
แม่น้ำสาย	SA01	บ้านหัวฝาย ต.แม่สาย อ.แม่สาย จ.เชียงราย
	SA02	สะพานมิตรภาพแม่น้ำสายแห่งที่ 2 ต.แม่สาย อ.แม่สาย จ.เชียงราย
	SA03	บ้านป่าซางงาม ม.6 ต.เกาะช้าง อ.แม่สาย จ.เชียงราย
แม่น้ำรวก	RU01	สถานีสูบน้ำเกาะช้าง การประปาส่วนภูมิภาค สาขาแม่สาย อ.แม่สาย จ.เชียงราย
	RU02	ต.เวียง อ.เชียงแสน จ.เชียงราย จุดปลายแม่น้ำรวก
แม่น้ำโขง	NK01	จุดผ่านแดนถาวรสามเหลี่ยมทองคำ (บ้านสบรวก) ต.เวียง อ.เชียงแสน จ.เชียงราย
	NK02	ต.เวียง อ.เชียงแสน จ.เชียงราย
	NK03	บ้านสบกก ต.บ้านแซว อ.เชียงแสน จ.เชียงราย

รูปที่ 1 แผนที่แสดงจุดตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมแม่น้ำกกและลำน้ำสาขา แม่น้ำสาย แม่น้ำรวก และแม่น้ำโขง

ข้อมูล ณ วันที่ 24 มิถุนายน 2568 เวลา 18.30 น.

2. แผนการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดแผนในการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2568 โดยกำหนดความถี่ในการเก็บตัวอย่างน้ำ เดือนละ 2 ครั้ง และเก็บตัวอย่างตะกอนดิน เดือนละ 1 ครั้ง ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน 2568

ตารางที่ 2 แผนการลงพื้นที่ วิเคราะห์ และประมวลผลคุณภาพสิ่งแวดล้อมในแม่น้ำกกและลำน้ำสาขา แม่น้ำสาย และแม่น้ำโขง

เดือน	ตัวอย่างน้ำ	ตัวอย่างตะกอนดิน
มีนาคม	19 และ 24 มีนาคม 2568	9 เมษายน 2568
เมษายน 2568	21 - 24 เมษายน 2568 และ 29 เมษายน - 2 พฤษภาคม 2568	
พฤษภาคม 2568	12 - 16 พฤษภาคม 2568	-
	26 - 30 พฤษภาคม 2568	26 - 30 พฤษภาคม 2568
มิถุนายน 2568	9 - 13 มิถุนายน 2568	-
	23 - 27 มิถุนายน 2568	23 - 27 มิถุนายน 2568
กรกฎาคม 2568	30 มิถุนายน - 4 กรกฎาคม 2568	-
	21 - 25 กรกฎาคม 2568	21 - 25 กรกฎาคม 2568
สิงหาคม 2568	4 - 8 สิงหาคม 2568	-
	18 - 22 สิงหาคม 2568	18 - 22 สิงหาคม 2568
กันยายน 2568	1 - 5 กันยายน 2568	-
	22 - 26 กันยายน 2568	22 - 26 กันยายน 2568

 ดำเนินการแล้วเสร็จ

3. ผลการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม

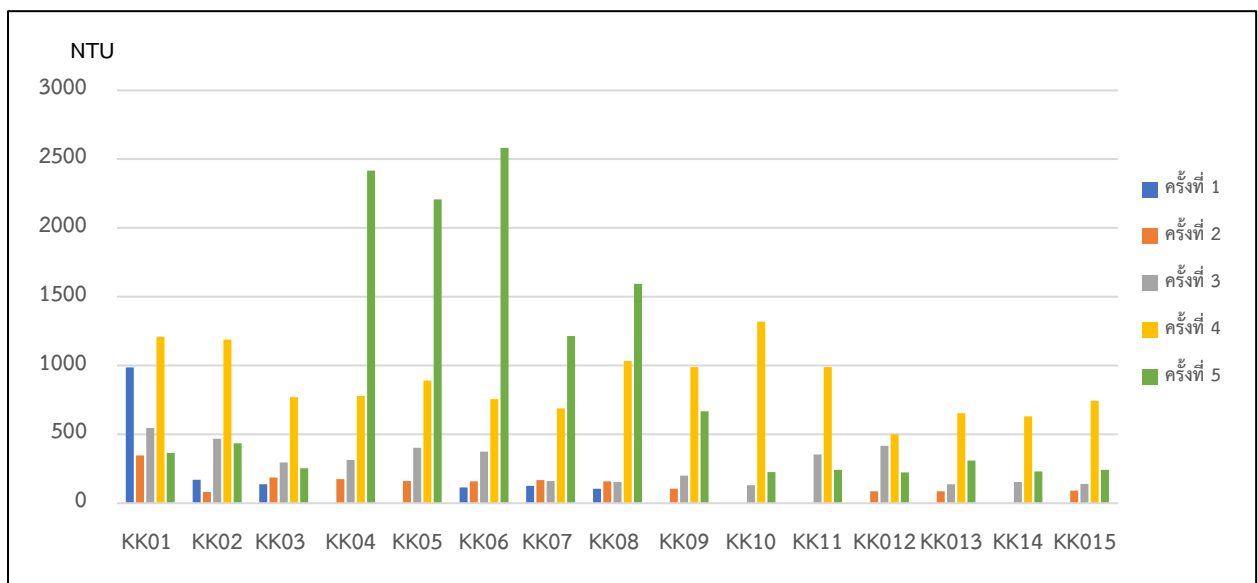
กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินตรวจวัดและเก็บตัวอย่างน้ำ และตะกอนดิน ระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม 2568 ดังนี้

- ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 19 - 24 มีนาคม 2568 และวันที่ 9 เมษายน 2568
(ตรวจวัดคุณภาพน้ำและตะกอนดิน)
- ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 21 - 24 เมษายน 2568 และวันที่ 29 เมษายน - 2 พฤษภาคม 2568
(ตรวจวัดคุณภาพน้ำและตะกอนดิน)
- ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 12 - 16 พฤษภาคม 2568 (ตรวจวัดคุณภาพน้ำ)
- ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 26 - 30 พฤษภาคม 2568 (ตรวจวัดคุณภาพน้ำและตะกอนดิน)
- ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 9 - 13 มิถุนายน 2568 (ตรวจวัดคุณภาพน้ำ)

3.1 ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน

3.1.1 ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดินแม่น้ำกก (KK01-KK15)

ความขุ่น การตรวจวัดครั้งที่ 5 พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 224 – 2,582 NTU ซึ่งปริมาณความขุ่นที่ผันผวนขึ้นลงตลอดลำน้ำมีความสัมพันธ์กับปริมาณฝนที่ตกระหว่างการเก็บตัวอย่าง โดยในช่วงก่อนฝนตก ตรวจวัดบริเวณต้นน้ำชายแดนไทย-เมียนมา จนถึงสะพานสองดินแดน ต.ท่าตอน อ.แม่ฮ่องสอน จ.เชียงใหม่ (KK01 – KK03) และบริเวณปลายน้ำตั้งแต่สะพานเฉลิมพระเกียรติ 1 ต.รอบเวียง อ.เมือง จ.เชียงราย (KK09) จนถึง บ้านสบกก ต.บ้านแซว อ.เชียงแสน จ.เชียงราย (KK09-KK15) พบว่าความขุ่นมีค่าอยู่ในช่วง 224 – 669 NTU ส่วนบริเวณบ้านแม่จะเด้อ ต.ดอยฮาง อ.เมือง จ.เชียงราย จนถึง สะพานแม่ฟ้าหลวง ต.รอบเวียง อ.เมือง จ.เชียงราย (KK04-KK08) พบว่าความขุ่นสูงอยู่ในช่วง 1,215 – 2,582 NTU เนื่องจากเป็นตัวอย่างน้ำที่เก็บหลังวันที่มีฝนตก ทำให้ปริมาณน้ำไหลแรง ลักษณะน้ำมีสารแขวนลอยมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า

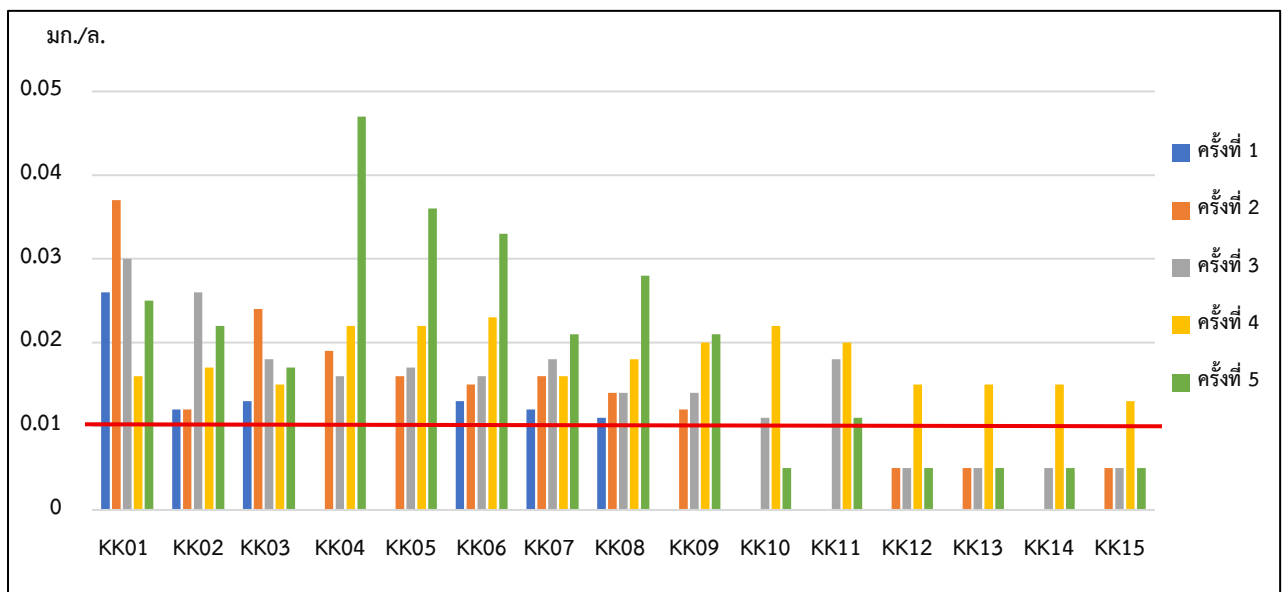

รูปที่ 2 ความขุ่นในแม่น้ำกก ระหว่างเดือน มีนาคม - มิถุนายน (ต้นเดือน)

โลหะหนัก ผลการตรวจครั้งที่ 1 – 5 พบว่า

- แคดเมียม (Cd) ทองแดง (Cu) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) โครเมียม (Cr) สังกะสี (Zn)ปรอท (Hg) มีค่าไม่เกินมาตรฐานฯ ที่กำหนด และตะกั่ว (Pb) มีผลการตรวจครั้งที่ 1 บริเวณชายแดนไทย - พม่า อ.แม่ฮ่องสอน จ.เชียงใหม่ (KK01) มีค่าตะกั่ว 0.076 มก/ล. เกินค่ามาตรฐานฯ ที่กำหนด 0.05 มก/ล. เพียงจุดเดียว โดยผลการตรวจครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3 ครั้งที่ 4 ทุกจุดตรวจวัดในแม่น้ำกกมีค่าไม่เกินมาตรฐานฯ ที่กำหนด ส่วนผลตรวจครั้งที่ 5 พบว่า ตะกั่ว ค่าเกินมาตรฐานฯ ตั้งแต่บริเวณบ้านจะเด้อ อ.เมือง จ.เชียงราย จนถึงบริเวณสะพานแม่ฟ้าหลวง อ.เมือง จ.เชียงราย (KK04 – KK08) ยกเว้นบริเวณบ้านโป่งนาคำ อ.เมือง จ.เชียงราย (KK06) และแมงกานีส ค่าเกินมาตรฐานฯ ในตั้งแต่บริเวณบ้านจะเด้อ อ.เมือง จ.เชียงราย จนถึงบริเวณบ้านโป่งนาคำ อ.เมือง จ.เชียงราย (KK04 - KK06)

- สารหนู (As) มีค่าสูงเกินค่ามาตรฐานฯ ตั้งแต่บริเวณชายแดนไทย - พม่า อ.แม่ฮ้อย จ.เชียงใหม่ จนถึงบริเวณ อ.เมือง จ.เชียงราย (KK01 - KK09) และผลการตรวจวัดครั้งที่ 2 - 3 คุณภาพน้ำหลังจากน้ำไหลผ่านฝายเชียงรายซึ่งตั้งอยู่บริเวณ ต.รอบเวียง อ.เมือง จ.เชียงราย ผลการตรวจวัดสารหนูที่จุดตรวจวัดบริเวณ ต.แม่ข้าวต้ม อ.เมือง จ.เชียงราย จนถึง อ.เชียงแสน จ.เชียงราย (KK12 - KK15) มีค่าต่ำกว่า <0.01 มก./ล. ซึ่งไม่เกินมาตรฐานฯ ที่กำหนด ผลการตรวจวัดครั้งที่ 4 พบว่า สารหนู มีค่าสูงเกินค่ามาตรฐานฯ ทุกจุด อาจเนื่องมาจากช่วงที่ดำเนินการเก็บตัวอย่างครั้งที่ 4 เริ่มเข้าฤดูฝนตามประกาศของกรมอุตุนิยมวิทยา เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2568 กระแสน้ำไหลแรง และมีการเปิดประตูระบายน้ำของฝายเชียงราย ต.เวียง อ.เมือง จ.เชียงราย เพื่อการชลประทานและป้องกันอุทกภัย ผลการตรวจวัดครั้งที่ 5 ตั้งแต่บริเวณชายแดนไทย - พม่า อ.แม่ฮ้อย จ.เชียงใหม่ จนถึงบริเวณ อ.เมือง จ.เชียงราย (KK01 - KK09) พบว่า สารหนู มีค่าสูงเกินค่ามาตรฐานฯ ทุกจุด และจุดที่ผ่านฝายเชียงรายจนถึง ต.บ้านแซว อ.เชียงแสน (KK10 - KK15) มีค่าเป็นไปตามมาตรฐานฯ ยกเว้น สะพานริมกก-เวียงเหนือรวมใจ (KK11) พบ 0.011 มก./ล. สูงเกินค่ามาตรฐานฯ

รูปที่ 2 สารหนู (มก./ล.) ในแม่น้ำกก ระหว่างเดือนมีนาคม-มิถุนายน 2568 (ต้นเดือน) และเส้นแสดงระดับสารหนูตามมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน (0.01 มก./ล.)

3.1.2 ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดินลำน้ำสาขา

แม่น้ำฝาง (FA01) ผลการตรวจครั้งที่ 1- 5 คุณภาพน้ำมีค่าเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด (จุดอ้างอิง)

แม่น้ำภรณ์ (KO01) ดำเนินการเก็บตัวอย่างในการตรวจวัดครั้งที่ 2 - 5 คุณภาพน้ำมีค่าเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

แม่น้ำสรวย (SU01) ดำเนินการเก็บตัวอย่างในการตรวจวัดครั้งที่ 2 - 5 คุณภาพน้ำมีค่าเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

แม่น้ำลาว (LA01) ดำเนินการเก็บตัวอย่างในการตรวจวัดครั้งที่ 2 - 5 คุณภาพน้ำมีค่าเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

คุณภาพน้ำของแม่น้ำที่เป็นจุดอ้างอิง และลำน้ำสาขาของแม่น้ำกกยังมีค่าอยู่ในระดับที่ปลอดภัย

3.1.3 ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดินในแม่น้ำสาย (SA01-SA03)

ความขุ่น ผลการตรวจครั้งที่ 5 พบความขุ่นมีค่าอยู่ระหว่าง 628 -2,559 NTU เนื่องจากเป็นช่วงฤดูฝนทำให้ปริมาณน้ำมาก กระแสน้ำไหลแรง และมีการขุดลอกตะกอนเพื่อป้องกันอุทกภัยบริเวณบ้านหัวฝาย ต.แม่สาย อ.แม่สาย จ.เชียงราย (SA01) ทำให้มีสารแขวนลอยในน้ำสูง

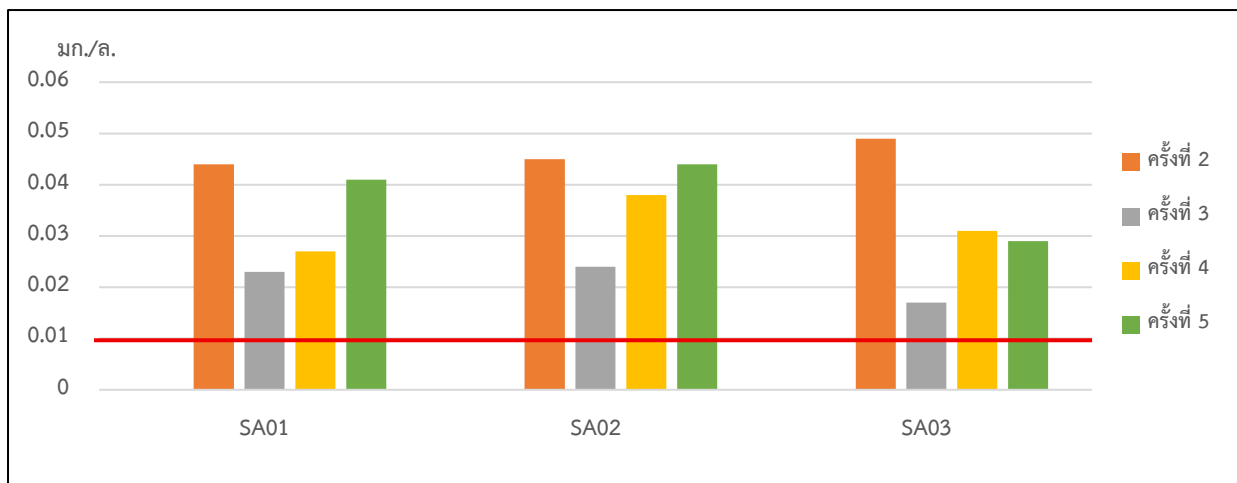
โลหะหนัก ผลการตรวจครั้งที่ 2 - 4 พบว่า

- แคดเมียม (Cd) ทองแดง (Cu) นิกเกิล (Ni) โครเมียม (Cr) สังกะสี (Zn)ปรอท (Hg) มีค่าไม่เกินมาตรฐานฯ ที่กำหนด

- สารหนู (As) ผลการตรวจครั้งที่ 2 - 5 มีค่าสูงเกินค่ามาตรฐานฯ ทุกจุดตรวจวัด โดยมีค่าอยู่ในช่วง 0.017 – 0.049 มก./ล.

- ตะกั่ว (Pb) ผลการตรวจวัดครั้งที่ 2 และครั้งที่ 4 ค่าสูงเกินค่ามาตรฐานฯ ทุกจุดตรวจวัด มีค่าอยู่ในช่วง 0.058 - 0.084 มก./ล. และผลการตรวจครั้งที่ 5 ค่าเกินมาตรฐานฯ ที่บ้านหัวฝาย และสะพานมิตรภาพแม่น้ำสายแห่งที่ 2 (SA01 และ SA02)

- แมงกานีส (Mn) ผลการตรวจครั้งที่ 4 มีค่าสูงเกินค่ามาตรฐานฯ ทุกจุดตรวจวัด อยู่ในช่วง 1.00 – 1.30 มก./ล. และผลการตรวจครั้งที่ 5 ค่าเกินมาตรฐานฯ ที่บ้านหัวฝาย และสะพานมิตรภาพแม่น้ำสายแห่งที่ 2 (SA01 และ SA02) ซึ่งสอดคล้องกับความขุ่นที่เพิ่มสูงขึ้นจึงทำให้โลหะหนักบางตัวมีการตรวจพบเพิ่มขึ้น

รูปที่ 3 สารหนู (มก./ล.) ในแม่น้ำสาย ระหว่างเดือนมีนาคม – มิถุนายน (รอบต้นเดือน) 2568 และเส้นแสดงระดับสารหนูตามมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน (0.01 มก./ล.) ทั้งนี้การเก็บตัวอย่างครั้งที่ 1 ไม่มีการตรวจวัดสารหนูในแม่น้ำสาย

3.1.4 ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดินในแม่น้ำรวก (RU01-RU02)

ในการเก็บตัวอย่างครั้งที่ 5 (รอบต้นเดือนมิถุนายน 2568) กรมควบคุมมลพิษดำเนินการเก็บตัวอย่างในแม่น้ำรวกซึ่งเป็นแม่น้ำต่อเนื่องเส้นเดียวกันกับแม่น้ำสาย บริเวณจุดสูบน้ำดิบเพื่อการประปาส่วนภูมิภาค ต.เกาะช้าง อ.แม่สาย จ.เชียงราย และจุดก่อนบรรจบกับแม่น้ำโขงบริเวณสบรวก อ.เชียงแสน จ.เชียงราย

ความขุ่น พบความขุ่นสูง อยู่ในช่วง 925 - 1,543 NTU คาดว่าเป็นช่วงฤดูฝนทำให้ปริมาณน้ำมาก กระแสน้ำไหลแรง และมีการขุดลอกตะกอนเพื่อป้องกันอุทกภัยทั้งในฝั่งไทยและฝั่งเมียนมา

โลหะหนัก

- แคดเมียม (Cd) ทองแดง (Cu) นิกเกิล (Ni) โครเมียม (Cr) สังกะสี (Zn) และปรอท (Hg) มีค่าไม่เกินมาตรฐานฯ ที่กำหนด

- สารหนู (As) พบว่ามีค่าสูงเกินค่ามาตรฐานฯ ทั้ง 2 จุดตรวจวัด โดยพบค่าสารหนูอยู่ในช่วง 0.012 – 0.024 มก./ล.

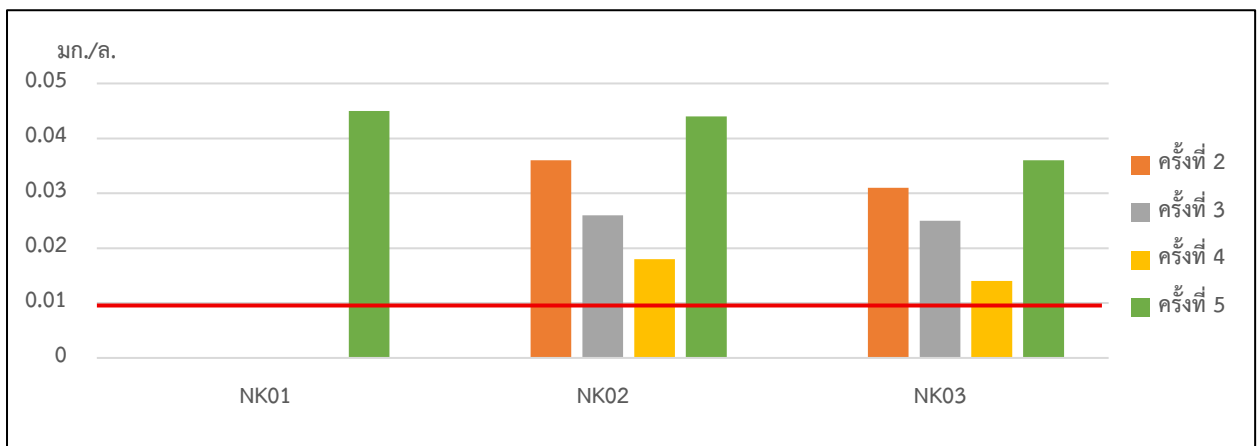
3.1.5 ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดินในแม่น้ำโขง (NK01- NK03)

ความขุ่น ผลการตรวจครั้งที่ 5 พบความขุ่นมีค่าอยู่ระหว่าง 245 - 352 NTU พบสูงที่สุดหลังจตุบรรจบแม่น้ำรวกบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ

โลหะหนัก

- แคดเมียม (Cd) ทองแดง (Cu) นิกเกิล (Ni) โครเมียม (Cr) สังกะสี (Zn) และปรอท (Hg) มีค่าไม่เกินมาตรฐานฯ ที่กำหนด

- สารหนู (As) ผลการตรวจครั้งที่ 2 - 4 มีค่าสูงเกินค่ามาตรฐานฯ ทั้ง 2 จุดตรวจวัด โดยพบค่าอยู่ในช่วง 0.014 – 0.036 มก./ล. และผลการตรวจครั้งที่ 5 ซึ่งเพิ่มจุดเก็บบริเวณจุดผ่านแดนถาวรสามเหลี่ยมทองคำ ต.เวียง อ.เชียงแสน (NK01) ซึ่งเชื่อมต่อกับแม่น้ำรวก พบมีค่าสูงเกินค่ามาตรฐานฯ ทั้ง 3 จุดตรวจวัด โดยพบค่าอยู่ในช่วง 0.036 – 0.045 มก./ล.

รูปที่ 4 สารหนู (มก./ล.) ในแม่น้ำโขง ระหว่างเดือนมีนาคม - มิถุนายน (รอบต้นเดือน) 2568 และเส้นแสดงระดับสารหนูตามมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน (0.01 มก./ล.) ทั้งนี้การเก็บตัวอย่างครั้งที่ 1 ไม่มีการตรวจวัดสารหนูในแม่น้ำโขง

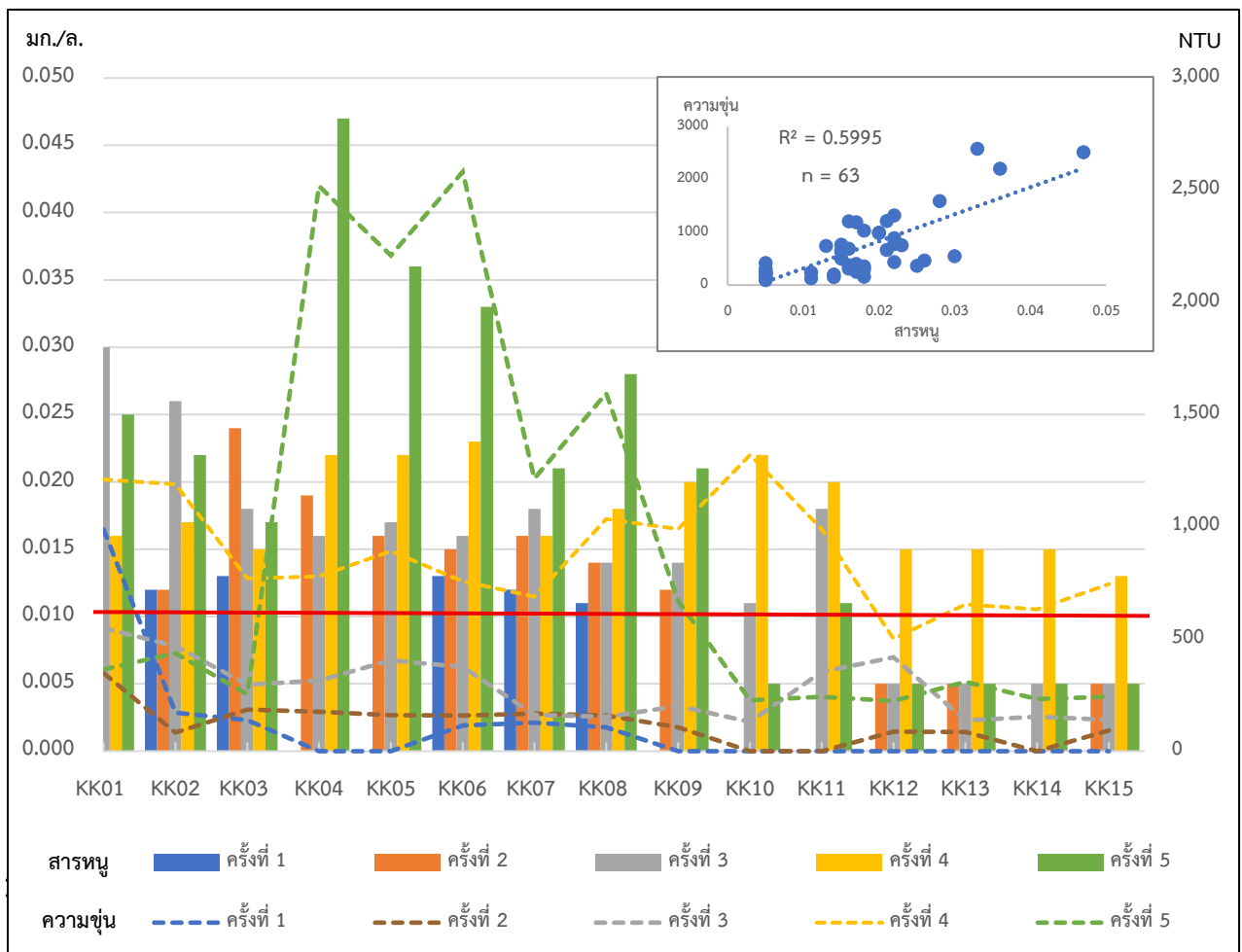
3.1.6 บทวิเคราะห์

1) ผลคุณภาพน้ำบริเวณที่ติดกับพรมแดนของเมียนมา ทั้งแม่น้ำกกและแม่น้ำสาย จะมีค่าความขุ่นสูงผิดปกติทุกจุดตรวจวัด และพบค่าโลหะหนักสารหนูสูง ซึ่งเป็นพารามิเตอร์ที่สะท้อนถึงการทำการกิจกรรมการทำเหมืองอย่างชัดเจน

2) ค่าสารหนูที่พบในแม่น้ำโขง คาดว่าจะได้รับผลกระทบมาจากแม่น้ำสายที่มาบรรจบกับแม่น้ำรวก และไหลลงสู่แม่น้ำโขง เนื่องจากผลการตรวจวัดสารหนูในแม่น้ำสายต่อเนื่องมาแม่น้ำรวก และจุดที่ไหลลงแม่น้ำโขง พบค่าสารหนูเกินมาตรฐานทุกจุด แต่ทั้งนี้ อาจจะต้องมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำที่ไหลจากแม่น้ำโขงที่มาจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพื่อให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์มากขึ้น

3) กรมควบคุมมลพิษได้ทดสอบการกรองตัวอย่างน้ำเพื่อแยกสารแขวนลอยในน้ำ และวิเคราะห์ปริมาณสารหนูในตัวอย่างน้ำ พบว่า ตัวอย่างน้ำแม่น้ำกก แม่น้ำสายและแม่น้ำโขง ที่ผ่านการกรองทุกตัวอย่างจะพบค่าสารหนูต่ำกว่า 0.01 มก./ล. ส่วนตัวอย่างน้ำปกติที่ไม่ผ่านการกรองจะพบค่าสารหนูสูงดังปรากฏตามรายงานสรุปผลคุณภาพน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานว่าในสภาวะตามธรรมชาติของแม่น้ำกก แม่น้ำสาย และแม่น้ำโขง ปริมาณสารหนูจะพบปนเปื้อนติดกับอนุภาคสารแขวนลอยมากกว่าพบละลายในน้ำ

4) ปริมาณสารหนูในแม่น้ำแปรผันตรงกับค่าความขุ่นที่ตรวจวัดได้ ณ จุดนั้นๆ ดังแสดงในรูปที่ 5 เนื่องจากการตรวจวัดคุณภาพน้ำครั้งที่ 4 และ 5 เป็นช่วงฤดูฝนตามประกาศของกรมอุตุนิยมวิทยา เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2568 สภาพน้ำมีความขุ่นค่อนข้างสูง กระแสน้ำแรง จึงมีผลทำให้น้ำมีความขุ่น และนอกเหนือจากสารหนูยังมีการพบโลหะหนักบางชนิดเกินมาตรฐานในบางจุด การเก็บตัวอย่างครั้งที่ 4 และครั้งที่ 5 พบว่าปริมาณฝนที่ตกจะส่งผลให้เกิดน้ำหลากฉับพลัน ทำให้ความขุ่นมีค่าสูงขึ้นตามไปด้วย โดยเฉพาะการเก็บตัวอย่างครั้งที่ 5 ระหว่างบริเวณตั้งแต่บ้านจะเดื่อ ต.ดอยฮาง อ.เมือง จ.เชียงราย (KK04) ถึง สะพานข้ามแม่น้ำกก ต.ดอยฮาง อ.เมือง จ.เชียงราย (KK08) ซึ่งมีฝนตกหนักในวันก่อนการเก็บตัวอย่าง พบว่ามีค่าความขุ่นและสารหนูสูงมากกว่าจุดเหนือน้ำในบริเวณพรมแดนไทย-พม่า ต.ท่าตอน อ.แม่สาย จ.เชียงใหม่ (KK01-KK03) ซึ่งไม่มีฝนตกบริเวณก่อนการเก็บตัวอย่าง

รูปที่ 5 ปริมาณสารหนู (มก./ล.) และความขุ่น (NTU) ในแม่น้ำกก (กราฟแท่งบนแกน Y และกราฟเส้นบนแกน z ตามลำดับ) ระหว่างเดือนมีนาคม – มิถุนายน (รอบต้นเดือน) 2568 และเส้นทึบสีแดงแสดงระดับสารหนูตามมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน (0.01 มก./ล.)

5) การขุดลอกตะกอนในแม่น้ำกก แม่น้ำสาย แม่น้ำรวก เพื่อป้องกันและเตรียมความพร้อมในการบรรเทาสาธารณภัยจากอุทกภัย ช่วงปลายเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน 2568 (การเก็บตัวอย่างครั้งที่ 4 และ 5) ตั้งแต่บริเวณสะพานข้ามแม่น้ำกก ต.ดอยฮาง อ.เมือง จ.เชียงราย ถึงสะพานเฉลิมพระเกียรติ 1 ต.รอบเวียง อ.เมือง จ.เชียงราย (KK07 - KK09) และแม่น้ำสาย บริเวณบ้านหัวฝาย ต.แม่สาย อ.แม่สาย จ.เชียงราย (SA01) และบริเวณแม่น้ำรวก ส่งผลทำให้เกิดการรบกวนลำน้ำ ทำให้พบค่าความขุ่นและค่าสารหนูสูงขึ้นกว่าในเดือนมีนาคมถึงต้นเดือนพฤษภาคม 2568 (การเก็บตัวอย่างครั้งที่ 1 ถึงครั้งที่ 3)

ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษ มีแผนตรวจวัดคุณภาพน้ำอย่างต่อเนื่องเพื่อเปรียบเทียบผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำและใช้เป็นข้อมูลประกอบการในการแก้ไขปัญหาในแม่น้ำและบรรเทาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อการนำน้ำไปใช้ประโยชน์ของประชาชน

ตารางที่ 3 ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน พารามิเตอร์โลหะหนักอื่นๆ ในแม่น้ำกกและลำน้ำสาขา แม่น้ำสาย แม่น้ำรวก และแม่น้ำโขง

แม่น้ำ	สถานี	บริเวณจุดเก็บ	ความขุ่น (NTU)					แมงกานีส (มก./ล.)					ตะกั่ว (มก./ล.)					สารหนู (มก./ล.)				
			ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5
แม่น้ำกก	KK01	ชายแดนไทย - พม่า หมู่ 14 ต.ท่าตอน อ.แม่อาย	988	348	548.0	1210	365	0.37	0.28	0.3	0.72	0.28	0.076	0.043	0.045	0.038	0.029	0.026	0.037	0.03	0.016	0.025
	KK02	สะพานมิตรภาพแม่น้ำวาว - ท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่อาย	171	82.8	468.0	1190	436	0.18	0.13	0.24	0.79	0.34	0.013	0.011	0.035	0.044	0.032	0.012	0.012	0.026	0.017	0.022
	KK03	สะพานสองดินแดนบ้านแม่สลิ้ง ต.ท่าตอน อ.แม่อาย	139	186	296.0	770	253	0.16	0.19	0.19	0.55	0.26	0.013	0.024	0.023	0.028	0.018	0.013	0.024	0.018	0.015	0.017
แม่น้ำฝาง	FA01	ด.มะลิกา อ.แม่อาย	11.6	5.08	98.9	96.6	39.5	0.2	<0.100	0.14	0.17	0.13	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010
แม่น้ำกก	KK04	บ้านจะเค้อ หมู่ 6 ต.ดอยช้าง อ.เมือง	-	176	314	779	2518	-	0.18	0.32	0.56	1.6	-	0.018	0.022	0.038	0.082	-	0.019	0.016	0.022	0.047
	KK05	สะพานมิตรภาพแม่น้ำวาว-ดอยช้าง ต.ดอยช้าง อ.เมือง	-	160	404	891	2209	-	0.15	0.37	0.58	1.6	-	0.014	0.026	0.038	0.078	-	0.016	0.017	0.022	0.036
	KK06	บ้านโป่งน้ำคำ ต.ดอยช้าง อ.เมือง	115	159	376	757	2582	0.12	0.16	0.38	0.57	1.5	0.013	0.015	0.024	0.039	0.069	0.013	0.015	0.016	0.023	0.033
	KK07	สะพานข้ามแม่น้ำกก ต.ดอยช้าง อ.เมือง	127	168	162	689	1215	0.13	0.17	0.13	0.55	0.81	0.013	0.017	0.016	0.030	0.047	0.012	0.016	0.018	0.016	0.021
	KK08	สะพานแม่ฟ้าหลวง ต.รอบเวียง อ.เมือง	106	159	154	1034	1595	0.1	0.16	0.13	0.62	0.93	0.01	0.013	0.015	0.038	0.064	0.011	0.014	0.014	0.018	0.028
	KK09	สะพานเฉลิมพระเกียรติ 1 ต.รอบเวียง อ.เมือง	-	106	201	990	669	-	<0.100	0.17	0.66	0.61	-	<0.010	0.015	0.039	0.031	-	0.012	0.014	0.020	0.021
	KK10	ฝายเชียงราย ต.รอบเวียง อ.เมือง	-	-	131	1320	227	-	-	<0.10	0.77	0.21	-	-	<0.010	0.045	<0.010	-	-	0.011	0.022	<0.010
	KK11	สะพานมิตรภาพ-เวียงเหนือรวมใจ ต.เวียงเหนือ อ.เวียงชัย	-	-	354	990	242	-	-	0.78	0.67	0.22	-	-	0.015	0.041	0.01	-	-	0.018	0.020	0.011
	KK12	สะพานโยนกนาคนคร ต.แม่ข้าวต้ม อ.เมือง	-	86.5	418	501	224	-	0.11	0.22	0.46	0.19	-	<0.010	<0.010	0.022	<0.010	-	<0.010	<0.010	0.015	<0.010
	KK13	ต.ท่าข้าวเปลือก อ.แม่จัน	-	85.6	137	654	309	-	<0.100	0.12	0.50	0.25	-	<0.010	<0.010	0.025	0.01	-	<0.010	<0.010	0.015	<0.010
	KK14	ต.หนองป่าก่อ อ.ดอยหลวง จ.เชียงราย	-	-	153	632	232	-	-	0.1	0.44	0.19	-	-	<0.010	0.023	<0.010	-	-	<0.010	0.015	<0.010
	KK15	ต.บ้านแซว อ.เชียงแสน	-	92.3	140	745	243	-	<0.100	0.14	0.45	0.18	-	<0.010	<0.010	0.026	<0.010	-	<0.010	<0.010	0.013	<0.010
แม่น้ำกรณ์	KO01	ต.ท่าสาย อ.เมือง	-	-	78.8	35.9	37.6	-	<0.100	<0.10	0.16	0.18	-	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	-	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010
แม่น้ำลาว	LA01	ต.เวียงชัย อ.เวียงชัย	-	-	387	370	320	-	<0.100	0.26	0.27	0.25	-	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	-	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010
แม่น้ำสรวย	SU01	ต.แม่สรวย อ.แม่สรวย	-	-	8.5	275	80.2	-	0.1	0.11	0.28	<0.10	-	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	-	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010
แม่น้ำสาย	SA01	บ้านหัวฝาย ต.แม่สาย อ.แม่สาย	-	-	399	3050	2559	-	0.73	0.23	1.00	1.2	-	0.058	0.021	0.070	0.081	-	0.044	0.023	0.027	0.041
	SA02	สะพานมิตรภาพแม่น้ำสายแห่งที่ 2 ต.แม่สาย อ.แม่สาย	-	-	389	2855	2473	-	0.68	0.24	1.30	1.2	-	0.063	0.022	0.084	0.083	-	0.045	0.024	0.038	0.044
	SA03	บ้านป่าช้างงาม ต.เกาะช้าง อ.แม่สาย	-	-	265	2564	628	-	0.57	0.18	1.10	0.82	-	0.066	0.012	0.067	0.049	-	0.049	0.017	0.031	0.029
แม่น้ำรวก	RU01	สถานีสูบน้ำเกาะช้าง การประปาส่วนภูมิภาค สาขาแม่สาย อ.แม่สาย	-	-	-	-	925	-	-	-	-	0.78	-	-	-	-	0.024	-	-	-	-	0.024
	RU02	ต.เวียง อ.เชียงแสน จุดปลายน้ำรวกก่อนลงแม่น้ำโขง	-	-	-	-	1543	-	-	-	-	0.92	-	-	-	-	0.027	-	-	-	-	0.012
แม่น้ำโขง	NK01	จุดผ่านแดนถาวรสามเหลี่ยมทองคำ ต.เวียง อ.เชียงแสน	-	-	-	-	352	-	-	-	-	0.4	-	-	-	-	0.011	-	-	-	-	0.045
	NK02	ต.เวียง อ.เชียงแสน (NK01)	-	-	98.6	571	271	-	0.13	<0.10	0.52	0.29	-	<0.010	0.024	0.016	<0.010	-	0.036	0.026	0.018	0.044
	NK03	บ้านสบกก ต.บ้านแซว อ.เชียงแสน (NK02)	-	-	124	430	245	-	<0.100	<0.10	0.39	0.24	-	<0.010	0.014	0.015	<0.010	-	0.031	0.025	0.014	0.036
มาตรฐานโลหะหนักในแหล่งน้ำผิวดิน			-					≤1.0					≤0.05					≤0.01				

ข้อมูล ณ วันที่ 24 มิถุนายน 2568 เวลา 18.30 น.

ตารางที่ 3 ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดิน พารามิเตอร์โลหะหนักอื่นๆ ในแม่น้ำกกและลำน้ำสาขา แม่น้ำสาย แม่น้ำรวก และแม่น้ำโขง (ต่อ)

แม่น้ำ	สถานี	บริเวณจุดเก็บ	แคดเมียม (มก./ล.)					นิกเกิล (มก./ล.)					สังกะสี (มก./ล.)					ทองแดง (มก./ล.)					ปรอท (มก./ล.)					
			ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	
จังหวัดเชียงใหม่																												
แม่น้ำกก	KK01	ชายแดนไทย - พม่า หมู่ 14 ต.ท่าตอน อ.แม่อาย	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	<0.010	<0.010	<0.010	0.013	<0.010	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	0.018	0.017	0.01	0.016	0.010	<0.002	<0.002	<0.000	<0.000	<0.000		
	KK02	สะพานมิตรภาพแม่ยาว-ท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่อาย	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	<0.010	<0.010	<0.010	0.017	<0.010	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	<0.010	<0.010	<0.010	0.018	0.012	<0.002	<0.002	<0.000	<0.000	<0.000		
	KK03	สะพานสองดินแดนบ้านแม่เหล็ก ต.ท่าตอน อ.แม่อาย	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	<0.010	<0.010	<0.010	0.013	<0.010	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	<0.010	0.011	<0.010	0.014	<0.010	<0.002	<0.002	<0.000	<0.000	<0.000		
แม่น้ำฝาง	FA01	ต.มะลิกา อ.แม่อาย	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	<0.002	<0.002	<0.000	<0.000	<0.000		
จังหวัดเชียงราย																												
แม่น้ำกก	KK04	บ้านจะเดื่อ หมู่ 6 ต.ดอยฮาง อ.เมือง	-	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	-	<0.010	<0.010	0.013	0.038	-	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	-	<0.010	<0.010	0.017	0.033	-	<0.002	<0.000	<0.000	<0.000	
	KK05	สะพานมิตรภาพแม่ยาว-ดอยฮาง ต.ดอยฮาง อ.เมือง	-	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	-	<0.010	<0.010	0.014	0.032	-	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	-	<0.010	0.01	0.018	0.028	-	<0.002	<0.000	<0.000	<0.000	
	KK06	บ้านโป่งน้ำ ต.ดอยฮาง อ.เมือง	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	<0.010	<0.010	<0.010	0.012	0.025	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	<0.010	<0.010	0.01	0.017	0.024	<0.002	<0.002	<0.000	<0.000	<0.000		
	KK07	สะพานข้ามแม่น้ำกก ต.ดอยฮาง อ.เมือง	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	<0.010	<0.010	<0.010	0.010	0.018	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	<0.010	<0.010	<0.010	0.013	0.020	<0.002	<0.002	<0.000	<0.000	<0.000		
	KK08	สะพานแม่ฟ้าหลวง ต.รอบเวียง อ.เมือง	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	<0.010	<0.010	<0.010	0.013	0.022	<0.10	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	<0.010	<0.010	<0.010	0.015	0.024	<0.002	<0.002	<0.000	<0.000	<0.000	
	KK09	สะพานเฉลิมพระเกียรติ 1 ต.รอบเวียง อ.เมือง	-	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	-	<0.010	<0.010	0.014	0.010	-	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	-	<0.010	<0.010	0.016	0.014	-	<0.002	<0.000	<0.000	<0.000	
	KK10	ฝ่ายเชียงราย ต.รอบเวียง อ.เมือง	-	-	<0.001	<0.001	<0.001	-	-	<0.010	0.016	<0.010	-	-	<0.100	<0.100	<0.100	-	-	<0.010	0.020	<0.010	-	-	<0.000	<0.000	<0.000	
	KK11	สะพานมิตรภาพ-เวียงเหนือรวมใจ ต.เวียงเหนือ อ.เวียงชัย	-	-	<0.001	<0.001	<0.001	-	-	<0.010	0.016	<0.010	-	-	<0.100	<0.100	<0.100	-	-	<0.010	0.018	<0.010	-	-	<0.000	<0.000	<0.000	
	KK12	สะพานโยนกนาคนคร ต.แม่ฟ้าต้ม อ.เมือง	-	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	-	<0.010	<0.010	0.011	<0.010	-	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	-	<0.010	<0.010	0.012	<0.010	-	<0.002	<0.000	<0.000	<0.000	
	KK13	ต.ท่าข้าวเปลือก อ.แม่จัน	-	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	-	<0.010	<0.010	0.011	<0.010	-	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	-	<0.010	<0.010	0.014	<0.010	-	<0.002	<0.000	<0.000	<0.000	
	KK14	ต.หนองป่าก่อ อ.ดอยหลวง จ.เชียงราย	-	-	<0.001	<0.001	<0.001	-	-	<0.010	0.011	<0.010	-	-	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	-	-	<0.010	0.013	<0.010	-	-	<0.000	<0.000	<0.000
	KK15	ต.บ้านเขว อ.เชียงแสน	-	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	-	<0.010	<0.010	0.011	<0.010	-	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	-	<0.010	<0.010	0.013	<0.010	-	<0.002	<0.000	<0.000	<0.000	
แม่น้ำกรณ์	KO01	ต.ท่าสาย อ.เมือง	-	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	-	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	-	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	-	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	-	<0.000	<0.000	<0.000	<0.000	
แม่น้ำลาว	LA01	ต.เวียงชัย อ.เวียงชัย	-	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	-	<0.010	<0.010	0.014	<0.010	-	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	-	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	-	<0.000	<0.000	<0.000	<0.000	
แม่น้ำสรวย	SU01	ต.แม่สรวย อ.แม่สรวย	-	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	-	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	-	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	-	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	-	<0.000	<0.000	<0.000	<0.000	
แม่น้ำสาย	SA01	บ้านหัวฝาย ต.แม่สาย อ.แม่สาย	-	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	-	0.025	<0.010	0.036	0.035	-	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	-	0.031	<0.010	0.034	0.039	-	<0.000	<0.000	<0.000	<0.000	
	SA02	สะพานมิตรภาพแม่สายแห่งที่ 2 ต.แม่สาย อ.แม่สาย	-	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	-	0.024	<0.010	0.045	0.037	-	<0.100	<0.100	0.110	<0.100	-	0.029	0.01	0.041	0.042	-	<0.000	<0.000	<0.000	<0.000	
	SA03	บ้านป่าขางจาม ต.เกาะช้าง อ.แม่สาย	-	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	-	0.023	<0.010	0.032	0.023	-	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	-	0.026	<0.010	0.036	0.024	-	<0.000	<0.000	<0.000	<0.000	
แม่น้ำรวก	RU01	สถานีสูบน้ำภาคข้าง การประปาส่วนภูมิภาค สาขาแม่สาย อ.แม่สาย	-	-	-	-	<0.001	-	-	-	-	0.024	-	-	-	<0.100	-	-	-	-	0.024	-	-	-	-	<0.000		
	RU02	ต.เวียง อ.เชียงแสน จุดปลายน้ำรวกก่อนลงแม่น้ำโขง	-	-	-	-	<0.001	-	-	-	-	0.023	-	-	-	<0.100	-	-	-	-	0.027	-	-	-	-	<0.000		
แม่น้ำโขง	NK01	จุดผ่านแดนลาวสามเหลี่ยมทองคำ ต.เวียง อ.เชียงแสน	-	-	-	-	<0.001	-	-	-	-	<0.010	-	-	-	<0.100	-	-	-	-	0.011	-	-	-	-	<0.000		
	NK02	ต.เวียง อ.เชียงแสน (NK01)	-	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	-	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	-	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	-	<0.010	0.02	0.011	<0.010	-	<0.000	<0.000	<0.000	<0.000	
	NK03	บ้านสบกก ต.บ้านเขว อ.เชียงแสน (NK02)	-	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	-	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	-	<0.100	<0.100	<0.100	<0.100	-	<0.010	<0.010	<0.010	<0.010	-	<0.000	<0.000	<0.000	<0.000	
มาตรฐานโลหะหนัก ในแหล่งน้ำผิวดิน			≤0.005*					≤0.100					≤1.0					≤0.100					≤0.002					
			≤0.05**																									

มาตรฐานโลหะหนักในน้ำผิวดินและตะกอนดิน

มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน

- **สารหนูในน้ำผิวดิน** หมายถึง หากค่าที่ตรวจพบเกินมาตรฐาน (มากกว่า 10 ไมโครกรัมต่อลิตร หรือ 0.01 มิลลิกรัมต่อลิตร) อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย หากจะนำไปอุปโภค - บริโภค ต้องผ่านการปรับปรุงคุณภาพก่อน และอาจเป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำ ไม่ควรทำการประมงหรือกิจกรรมทางน้ำ

- **แคดเมียมในน้ำผิวดิน** หมายถึง

- หากค่าที่ตรวจพบเกินมาตรฐาน 0.005 มก./ล. ในน้ำที่มีความกระด้าง น้อยกว่า 100 มก./ล. ถ้าน้ำมีความกระด้างน้อย แคดเมียมจะอยู่ในรูปที่มีความเป็นพิษ

- หากค่าที่ตรวจพบเกินมาตรฐาน 0.05 มก./ล. ในน้ำที่มีความกระด้าง มากกว่า 100 มก./ล. ถ้าน้ำมีความกระด้างมาก แคดเมียมจะมีความเป็นพิษน้อย

มาตรฐานคุณภาพตะกอนดินเพื่อปกป้องสัตว์หน้าดิน หมายถึง หากค่าที่ตรวจพบเกินมาตรฐาน (มากกว่า 10 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักแห้ง) อาจเกิดอันตรายต่อสัตว์หน้าดินที่เป็นอาหารของสัตว์น้ำ เช่น ปลา จะทำให้จำนวนหรือประเภทของสัตว์หน้าดินลดลง ความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศลดลง สัตว์น้ำลดจำนวนลง และชาวบ้านจับสัตว์น้ำได้น้อยลง แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์ที่กินสัตว์น้ำ

มาตรฐานคุณภาพตะกอนดินระดับที่ไม่ปลอดภัยต่อสัตว์หน้าดิน หมายถึง มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องมนุษย์ผ่านทางโซ่อาหาร หากค่าที่ตรวจพบเกินมาตรฐาน (มากกว่า 33 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักแห้ง) อาจจะมีการสะสมในปลา ถ้าชาวบ้านบริโภคปลาเป็นจำนวนมากและเป็นประจำ อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย เช่น ชาที่ปลายมือปลายเท้า (ใช้ดำ: ผิวหนังหนาและข้ม) มีอาการหัวใจเต้นผิดปกติ

คำอธิบายเพิ่มเติม

สัตว์หน้าดิน = สัตว์ที่หากินอยู่ในตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดิน ส่วนใหญ่เป็นสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง เช่น ไส้เดือนน้ำ หนอนแดง และสัตว์จำพวกกุ้ง หอยขนาดเล็ก

อันตราย = สัตว์หน้าดินไม่โต หรือลดจำนวน

สภาพทั่วไปและสภาพอากาศของจุดเก็บตัวอย่างน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน

แม่น้ำกกและลำน้ำสาขา แม่น้ำสาย แม่น้ำรวก และแม่น้ำโขง รอบเดือนมิถุนายน ครั้งที่ 1/2568

จุดเก็บ	แม่น้ำ	บริเวณ/พิกัด	รูปภาพ	สภาพทั่วไป
KK01	แม่น้ำกก	ชายแดนไทย-พม่า ห้วยอมบ้านแก่งตุ้ม ม.14 ต.ท่าตอน อ.แม่เมาะ จ. เชียงใหม่ พิกัด 20.0902747, 99.3534244		-น้ำมีสีน้ำตาลอ่อน -น้ำไหลช้า -ฝนตก -พื้นที่โดยรอบเป็น ป่าละเมาะ และ ปศุสัตว์ (เลี้ยงวัว)
KK02	แม่น้ำกก	สะพานมิตรภาพแม่น้ำ วาง-ท่าตอน ต.ท่าตอน อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่ พิกัด 20.0477910, 99.4049339		-น้ำมีสีน้ำตาลขุ่น -น้ำไหลค่อนข้าง เร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็น พื้นที่เกษตรกรรม
KK03	แม่น้ำกก	สะพานสองดินแดนบ้าน แม่สลัก บ้านใหม่หมอก จ๋าม ต.ท่าตอน อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่ พิกัด 20.0396223,		-น้ำมีสีน้ำตาลขุ่น -น้ำไหลค่อนข้าง เร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็น พื้นที่เกษตรกรรม และแหล่งชุมชน

จุดเก็บ	แม่น้ำ	บริเวณ/พิกัด	รูปภาพ	สภาพทั่วไป
		99.4767091		
KK04	แม่น้ำกก	บ้านจะदैอ หมู่ 6 ต.ดอยฮาง อ.เมือง จ.เชียงราย พิกัด 19.9741234, 99.6569426	 	-น้ำมีสีน้ำตาลแดง -น้ำไหลเร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็น แหล่งชุมชนและ ป่าละเมาะ *คืนก่อนเก็บ ตัวอย่างมีฝนตก
KK05	แม่น้ำกก	สะพานมิตรภาพแม่ ยาว-ดอยฮาง ต.ดอย ฮาง อ.เมือง จ.เชียงราย พิกัด 19.9583819, 99.6990780	 	-น้ำมีสีน้ำตาลแดง -น้ำไหลเร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็น ป่าละเมาะ และ เป็นแหล่งชุมชน *คืนก่อนเก็บ ตัวอย่างมีฝนตก

จุดเก็บ	แม่น้ำ	บริเวณ/พิกัด	รูปภาพ	สภาพทั่วไป
KK06	แม่น้ำกก	บ้านโป่งนาคำ ต.ดอยฮาง อ.เมือง จ.เชียงราย พิกัด 19.9476028, 99.7303040		-น้ำมีสีน้ำตาลแดง -น้ำไหลเร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็นแหล่งชุมชน พื้นที่เกษตรกรรมและป่าละเมาะ *คืนก่อนเก็บตัวอย่างมีฝนตก
KK07	แม่น้ำกก	สะพานข้ามแม่น้ำกก ต.ดอยฮาง อ.เมือง จ.เชียงราย พิกัด 19.9122599, 99.7817370		-น้ำมีสีน้ำตาลแดง -น้ำไหลเร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและป่าละเมาะ -มีการก่อสร้างผนังกันน้ำ *คืนก่อนเก็บตัวอย่างมีฝนตก

จุดเก็บ	แม่น้ำ	บริเวณ/พิกัด	รูปภาพ	สภาพทั่วไป
KK08	แม่น้ำกก	สะพานแม่ฟ้าหลวง บริเวณหน้าศาลากลาง จังหวัดเชียงราย ต.รอบ เวียง อ.เมือง จ.เชียงราย พิกัด 19.9226190, 99.8185201		-น้ำมีสีน้ำตาลแดง -น้ำไหลเร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็น แหล่งชุมชน -มีท่าเทียบเรือ เชียงราย *คืนก่อนเก็บ ตัวอย่างมีฝนตก
KK09	แม่น้ำกก	สะพานเฉลิมพระเกียรติ 1 อ.เมือง จ.เชียงราย พิกัด 19.9247359, 99.8624651		-น้ำมีสีน้ำตาลแดง -น้ำไหลค่อนข้าง เร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็น แหล่งชุมชน มีร้านค้า ร้านอาหาร และ โรงเรียน -มีเศษท่อนไม้ ใบไม้ ขยะ สะสม บริเวณตอมือ สะพาน -มีการขุดลอกลำ น้ำ
KK10	แม่น้ำกก	ฝายเชียงราย ต.รอบ เวียง อ.เมือง จ.เชียงราย พิกัด 19.9257840,		-น้ำมีสีน้ำตาลแดง -น้ำไหลเร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็น พื้นที่เกษตรกรรม และเป็นแหล่ง ชุมชน

จุดเก็บ	แม่น้ำ	บริเวณ/พิกัด	รูปภาพ	สภาพทั่วไป
		99.8970083		-พบพืชน้ำ (ผักตบชวา) พอประมาณ
KK11	แม่น้ำกก	สะพานริมกก-เวียง เหนือรวมใจ ต.เวียง เหนือ อ.เวียงชัย จ. เชียงราย พิกัด 19.96052 , 99.94629		-น้ำมีสีน้ำตาลแดง -น้ำไหลเร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็น พื้นที่เกษตรกรรม -พบเศษวัชพืชที่ เหลือจากการตัด/ กำจัด
KK12	แม่น้ำกก	สะพานโยนกนาคนคร ต.แม่ข้าวต้ม อ.เมือง จ.เชียงราย พิกัด 20.0336883, 99.9637903		-น้ำมีสีน้ำตาลแดง -น้ำไหลเร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็น พื้นที่เกษตรกรรม

จุดเก็บ	แม่น้ำ	บริเวณ/พิกัด	รูปภาพ	สภาพทั่วไป
KK13	แม่น้ำกก	ต.ท่าข้าวเปลือก อ.แม่จัน จ.เชียงราย พิกัด 20.1278600, 100.0310000		-น้ำมีสีน้ำตาลแดง -น้ำไหลเร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและป่าละเมาะ -มีท่าทรายบริเวณใกล้เคียง
KK14	แม่น้ำกก	ต.หนองป่าก่อ อ.ดอยหลวง จ.เชียงราย พิกัด 20.177379, 100.069326		-น้ำมีสีน้ำตาลแดง -น้ำไหลเร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและป่าละเมาะ -อยู่ระหว่างการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำกก

จุดเก็บ	แม่น้ำ	บริเวณ/พิกัด	รูปภาพ	สภาพทั่วไป
KK15	แม่น้ำกก	ต.บ้านแซว อ.เชียงแสน จ.เชียงราย พิกัด 20.2271399, 100.1291002		-น้ำมีสีน้ำตาลแดง -น้ำไหลเร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและชุมชน -ท่อระบายน้ำฝนมีฟองอากาศที่เกิดจากการสะสมของซากกิ่งไม้
FA01	แม่น้ำฝาง	บ้านคาย ต.มะลิกา อ. แม่สาย จ.เชียงใหม่ พิกัด 20.0209934, 99.3538415		-น้ำมีสีน้ำตาลอ่อน -น้ำไหลค่อนข้างเร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็นพื้นที่เกษตรกรรม (สวนส้ม)

จุดเก็บ	แม่น้ำ	บริเวณ/พิกัด	รูปภาพ	สภาพทั่วไป
KO01	แม่น้ำ กรณ์	ต.ท่าสาย อ.เมือง จ.เชียงราย พิกัด 19.8804804, 99.8305029		-น้ำมีสีน้ำตาลอ่อน -น้ำไหลค่อนข้าง เร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็น แหล่งชุมชน -พบพืชน้ำทั่วไป ปริมาณน้อย
LA01	แม่น้ำ ลาว	ต.เวียงชัย อ.เวียงชัย จ.เชียงราย พิกัด 19.8790354, 99.8892302		-น้ำมีสีน้ำตาลอ่อน -น้ำไหลเร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็น แหล่งชุมชน

จุดเก็บ	แม่น้ำ	บริเวณ/พิกัด	รูปภาพ	สภาพทั่วไป
SU01	แม่น้ำ สรวย	ต.แม่สรวย อ.แม่สรวย จ.เชียงราย พิกัด 19.6569795, 99.5440661		-น้ำมีสีน้ำตาลอ่อน -น้ำไหลค่อนข้าง เร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็น แหล่งชุมชน
SA01	แม่น้ำ สาย	ชายแดนไทย-พม่า บ้านห้วยฝาย ต.แม่สาย อ.แม่สาย จ.เชียงราย พิกัด 20.443851, 99.874161		-น้ำมีสีน้ำตาลเข้ม ขุ่น -น้ำไหลค่อนข้าง เร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็น แหล่งชุมชน

จุดเก็บ	แม่น้ำ	บริเวณ/พิกัด	รูปภาพ	สภาพทั่วไป
SA02	แม่น้ำ สาย	สะพานมิตรภาพแม่น้ำ สายแห่งที่ 2 ต.แม่สาย อ.แม่สาย จ.เชียงราย พิกัด 20.4485278, 99.9046667		-น้ำมีสีน้ำตาลเข้ม -น้ำไหลค่อนข้าง เร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็น แหล่งชุมชน -พบน้ำทิ้งไหลลง แม่น้ำ
SA03	แม่น้ำ สาย	บ้านป่าซางงาม ม.6 ต. เกาะช้าง อ.แม่สาย จ.เชียงราย พิกัด 20.460637, 99.951040		-น้ำมีสีน้ำตาลเข้ม -น้ำไหลค่อนข้าง เร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็น แหล่งชุมชน -พบขยะและซาก กิ่งไม้ใบไม้ -พบบ้าน 1 หลัง เลี้ยงหมูริมน้ำอยู่ ฝั่งพม่า
RU01	แม่น้ำ รวก	สถานีสูบน้ำเกาะช้าง การประปาส่วนภูมิภาค สาขาแม่สาย พิกัด 20.4537562, 99.9678833		-น้ำมีสีน้ำตาลเข้ม -น้ำไหลค่อนข้าง เร็ว -ปริมาณน้ำมาก (ใกล้ตลิ่ง) -พื้นที่โดยรอบเป็น พื้นที่เกษตรกรรม

จุดเก็บ	แม่น้ำ	บริเวณ/พิกัด	รูปภาพ	สภาพทั่วไป
				
RU02	แม่น้ำ รวก	ต.เวียง อ.เชียงแสน จ. เชียงราย จุดปลายน้ำ รวก ก่อนไหลลงแม่น้ำ โขง พิกัด 20.3556721, 100.0812816	 	-น้ำมีสีน้ำตาลเข้ม -น้ำไหลค่อนข้าง เร็ว -ปริมาณน้ำมาก ใกล้ตลิ่ง -พื้นที่โดยรอบเป็น แหล่งชุมชน ร้านอาหารสถานที่ ท่องเที่ยว -มีขวดน้ำพลาสติก ในลำน้ำ
NK01	แม่น้ำโขง	จุดผ่านแดนถาวร สามเหลี่ยมทองคำ (บ้านสบรวก) ต.เวียง อ. เชียงแสน จ.เชียงราย พิกัด 20.3449038, 100.0846274	 	-น้ำมีสีน้ำตาลอ่อน -น้ำไหลค่อนข้าง เร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็น แหล่งชุมชน -พบขยะโฟม, ขวด, พลาสติกลอยตาม ลำน้ำ

จุดเก็บ	แม่น้ำ	บริเวณ/พิกัด	รูปภาพ	สภาพทั่วไป
NK02	แม่น้ำโขง	ตรงข้ามวัดผ้าขาวบ้าน ต.เวียง อ.เชียงแสน จ. เชียงราย พิกัด 20.2781699, 100.0886618		-น้ำมีสีน้ำตาลอ่อน -น้ำไหลค่อนข้าง เร็ว -น้ำมาก(ใกล้ตลิ่ง) -พื้นที่โดยรอบเป็น แหล่งชุมชน -มีขยะขวดลอยมา เป็นระยะๆ
NK03	แม่น้ำโขง	หลังวัดบ้านแซว ต.บ้านแซว อ.เชียงแสน จ.เชียงราย พิกัด 20.2558231, 100.1787482		-น้ำมีสีน้ำตาลอ่อน -น้ำไหลค่อนข้าง เร็ว -พื้นที่โดยรอบเป็น แหล่งชุมชนและ เกษตรกรรม -มีขวดน้ำลอยปะ ปลาย